

Kotihoito-ohjeita päiväkirurgiselle potilaalle

HAAVANHOITO

Leikkaushaava pidetään **kuivana vuorokauden** ajan leikkauksen jälkeen tai erikseen määrättäessä pidempäänkin. **Jos haavasta vuotaa verta**, sidoksia ei avata ensimmäisen vuorokauden aikana, vaan lisätään puhtaita taitoksia entisten päälle. Jos vuoto on hyvin voimakasta, ottakaa yhteyttä Lapin keskussairaalan (LKS) päivystyspoliklinikalle tai omaan terveyskeskukseen.

Kun leikkauksesta on kulunut vuorokausi, poistakaa kaikki haavasidokset ja **suihkuttakaa haava lämpimällä vedellä** ilman saippuaa, kunnes haavan seudussa oleva veri on poissa. Kuivatkaa haava huolellisesti puhtaalla pyyhkeellä painellen ja asettakaa kuivalle haavalle uusi haavantaitos (ensimmäisen saatte mukanne sairaalasta). Välttäkää haava-alueen turhaa koskettelua tulehdusvaaran vuoksi. Seuraavina päivinä suihkuttakaa haava-alue päivittäin ja käyttäkää haavan peittämiseen haavataitosta niin kauan kuin haava erittää. Kun haava-alue on kuiva, ei haavataitoksen käyttäminen ole enää tarpeellista.

Jos leikkaushaavaan tulee tulehdusoireita: Punoitus, kuumotus, turvotus, sykkivä kipu, märkävuoto tai Teillä on kuumetta, ottakaa yhteys terveyskeskukseen. Mikäli tulehdus todetaan, toimitaan erillisen leikkaushaavainfektion seuranta- ja ilmoituslomakkeen ohjeen mukaisesti. Ottakaa kyseinen leikkaushaavainfektion seuranta- ja ilmoituslomake mukaan mennessänne terveyskeskukseen.

OMPELEET

Ompeleiden poistopäivä ____ . ____ . ____ . ____ . **Ompeleet poistetaan terveyskeskuksessa, neuvolassa tai työterveysasemallanne.**

Varatkaa etukäteen aika ompeleidenpoistoon terveyskeskuksesta. Haavan saa kastella jo ompeleiden poistopäivänä (voitte mennä saunaan heti ompeleiden poiston jälkeen.)

Jos haavanne on ommeltu kudoksiin sulavalla langalla, ompeleita ei tarvitse poistaa.

Sojottavat langanpäät voitte leikata lyhyeksi viikon kuluttua. Saunaan voitte mennä viikon kuluttua sulavien ompeleiden laittamisesta.

KUDOSNÄYTE

Leikkauksessa on otettu kudoksenäyte Kudoksenäytettä ei ole otettu

Vastaus kudoksenäytteestä lähetetään kirjeenä n. 3 viikon kuluttua, ellei toisin sovita.

LIIKUNTA

Kipu rajoittaa liikuntaa leikkauksen jälkeen ainakin jossain määrin. **Liikkuminen on kuitenkin yleensä suotavaa laskimotukosten ehkäisemiseksi.** Joidenkin leikkausten jälkeen liikkumiseen annetaan myös rajoituksia, joista Teille kerrotaan leikkauksen jälkeen tapahtuvassa ohjauksessa. Näistä on myös ohje leikkauskertomuksen kopiassa, jonka saatte mukanaan. **Tarvittaessa liikuntaan liittyvän ohjauksen antaa fysioterapeutti ennen kotiutustanne.**

KIVUNHOITO

Leikkauksen jälkeen haava-alueella on kipua, jonka voimakkuus vaihtelee leikkauksen laadusta ja yksilöllisistä tekijöistä riippuen. Jos leikkaus on tehty puudutuksessa ja/tai haavakipua on ennalta ehkäisty paikallispuudutuksella, kipu alkaa lisääntyä puudutteen vaikutuksen loputtua. Tämä on otettava huomioon kipulääkkeiden käytössä. Kipulääkkeitä on syytä syödä niin paljon, että pystyy liikkumaan mahdollisimman normaalisti.

Kivunhoitoa varten saatte mukanaan kipulääkereseptin. Yleensä hoidoksi määrätään

- **Tulehduskipulääke _____, jota suositellaan otettavaksi vähintään kolmen päivän ajan säännöllisesti peruskivunlievitykseen**
Seuraava lääkkeen ottoaika _____
- **Lisäkipulääke _____ voimakkaaseen kipuun.** Lääke on liikennekolmiolla varustettu eli autolla ei pidä ajaa lääkkeen vaikutuksen aikana. Lääke voi aiheuttaa sivuvaikutuksena huimausta, pahoinvointi tai ummetusta. Tätä lääkettä voitte ottaa **tulehduskipulääkkeen lisäksi kipujenne mukaan** noudattaen reseptin ohjeita.
Seuraava lääkkeen ottoaika _____

Kipulääkkeiden ohella kipua voi vähentää raajoihin kohdistuneen leikkauksen jälkeen pitämällä raajaa **kohoasennossa**. Myös **kylmäpakkauksella** voi paikallista kipua lievittää.

ONGELMIA

Jos haavan paranemisessa, kivunhoidossa tai muissa toimenpiteeseen liittyvissä asioissa ilmenee ongelmia, ottakaa yhteyttä:

- **ensimmäisen vuorokauden aikana (illalla ja yöllä) Lapin keskussairaalan päivystyspoliklinikalle puh. (016) 328 2100**
- **tai oman paikkakuntanne terveyskeskukseen, joka useimmiten vastaa jatkohoidosta**
- **voitte myös soittaa Leikkaus- ja anestesiayksikköön arkisin klo 8-16 puh. (016) 328 7137**